

ZIMNÉ OLYMPIJSKÉ HRY

Zatiaľčo novoveké letné hry olympiády s premiérou v Aténach v roku 1896 nadväzovali viac než tisícročnú tradíciu hier v antickej Olympii, zimné olympijské hry predstavujú odlišný príbeh. V staroveku nemali žiadnu analógiu, čo určite súvisí aj s geografickým položením Grécka a s tým, že rozvoj zimných športov (vrátane súťaží v nich) sa začal podstatne neskôr.

Obnoviteľ antických olympijských hier v modernej ére a zakladateľ Medzinárodného olympijského výboru (MOV) Pierre de Coubertin nemal v pláne vznik zimnej vetvy tohto podujatia. Napriek tomu snahy o jeho založenie existovali. Torpédovali ich však dlho Škandinávci – zakladatelia tradície zimných športov, ktorí sa obávali, že zimné olympiády by mohli konkurovať ich Severským hrám. Tie sa konali už od roku 1901, pričom postupne nabehli na štvorročný cyklus.

V dvoch zimných športoch sa súťažilo najprv v rámci letných hier olympiád. V krasokorčuľovaní už v Lon-

dýne 1908, kde postavili prvý Ladový palác na svete. Reprízy sa však majstri piruet dočkali až v Antverpách 1920. Tam sa v programe OH prvý a posledný raz objavil aj ľadový hokej.

V roku 1924 sa pod patronátom MOV uskutočnil vo francúzskom Chamonix Medzinárodný týždeň zimných športov. Až o rok neskôr tomuto podujatiu VIII. olympijský kongres v Prahe dodatočne pridelil štatút I. zimných olympijských hier (ZOH). Zimná olympijská premiéra sa tak vlastne odohrala inkognito, ale bola veľmi úspešná. Až natoľko, že samotní Škandinávci nadšene podporili nové podujatie a Severské hry naposledy usporiadali v roku 1926.

ZOH sa odvtedy až do roku 1992 rovnako ako OH konávali v štvorročných intervaloch vždy v priestupných rokoch (s výnimkou obdobia II. svetovej vojny, keď športové dianie na celom svete utíchlo). Potom však nastala zmena. Nasledujúce ZOH sa uskutočnili už v roku 1994 a tie ďalšie v štvorročných intervaloch vždy v medzicykle OH. Naposledy v júni 2018

juhokórejský Pjongčang hostil XXIII. zimné olympijské hry. Tie ďalšie – zatiaľ štvrté na ázijskom kontinente – budú v roku 2022 v čínskom Pekingu. Až štrnásťkrát sa ZOH konali v Európe (z toho desaťkrát v Alpách) a šesťkrát v Severnej Amerike.

Keďže ZOH nadväzovali na antickú tradíciu, na rozdiel od OH dostali iné číslovanie. Kým v prípade hier olympiád sa číslujú aj tie, ktoré sa vinou prvej (1916), resp. druhej svetovej vojny (1940 a 1944) napokon neuskutočnili, poradové čísla v prípade ZOH boli pridelené len tým, ktoré sa naozaj konali.

Olympijská charta jasne vymedzuje, že v programe ZOH sú len športy vykonávané na snehu a na ľade. To výrazne ovplyvňuje podstatne menší rozsah zimných hier v porovnaní s letnými. V programe ZOH je len 7 športov a 15 odvetví. Počet disciplín v Pjongčangu bol 102, čo je len zhruba tretina počtu disciplín na OH a počet účastníkov bol 2922, čo je len viac než štvrtina v porovnaní s letnými hrmi.

Prehľad zimných olympijských hier (1924 - 2018)

I.	Chamonix	Francúzsko	25. 1. – 5. 2. 1924	16	258 (247+11)	0	6 – 9 – 16	
II.	St. Moritz	Švajčiarsko	11. – 19. 2. 1928	25	464 (438+26)	0	4 – 8 – 14	
III.	Lake Placid	USA	4. – 15. 2. 1932	17	252 (231+21)	0	4 – 7 – 14	
IV.	Garmisch-Partenkirchen	Nemecko	6. – 16. 2. 1936	28	646 (566+80)	2	4 – 8 – 17	
	Sapporo	Japonsko	nekonali sa pre II. svetovú vojnu					
	Cortina d'Ampezzo	Taliansko	nekonali sa pre II. svetovú vojnu					
V.	St. Moritz	Švajčiarsko	30. 1. – 8. 2. 1948	28	669 (592+77)	4	4 – 9 – 22	
VI.	Oslo	Nórsko	14. – 25. 2. 1952	30	694 (585+109)	2	4 – 8 – 22	
VII.	Cortina d'Ampezzo	Taliansko	26. 1. – 5. 2. 1956	32	821 (687+134)	3	4 – 8 – 24	
VIII.	Squaw Valley	USA	18. – 28. 2. 1960	30	665 (521+144)	4	4 – 8 – 27	
IX.	Innsbruck	Rakúsko	29. 1. – 9. 2. 1964	36	1091 (892+199)	10	6 – 10 – 34	
X.	Grenoble	Francúzsko	6. – 18. 2. 1968	37	1158 (947+211)	7	6 – 10 – 35	
XI.	Sapporo	Japonsko	3. – 13. 2. 1972	35	1006 (806+205)	6	6 – 10 – 35	
XII.	Innsbruck	Rakúsko	4. – 15. 2. 1976	37	1123 (892+231)	6	6 – 10 – 37	
XIII.	Lake Placid	USA	13. – 24. 2. 1980	37	1072 (840+232)	8	6 – 10 – 38	
XIV.	Sarajevo	Juhoslávia	8. – 19. 2. 1984	49	1272 (998+274)	15	6 – 10 – 39	
XV.	Calgary	Kanada	13. – 28. 2. 1988	57	1423 (1122+301)	14	6 – 10 – 46	
XVI.	Albertville	Francúzsko	8. – 23. 2. 1992	64	1801 (1313+488)	14	6 – 12 – 57	
XVII.	Lillehammer	Nórsko	12. – 27. 2. 1994	67	1737 (1215+522)	42	6 – 12 – 61	
XVIII.	Nagano	Japonsko	7. – 22. 2. 1998	72	2176 (1389+787)	39	7 – 14 – 68	
XIX.	Salt Lake City	USA	8. – 24. 2. 2002	78	2399 (1513+886)	49	7 – 15 – 78	
XX.	Turin	Taliansko	10. – 26. 2. 2006	80	2508 (1548+960)	58	7 – 15 – 84	
XXI.	Vancouver	Kanada	12. – 28. 2. 2010	82	2566 (1522+1044)	72	7 – 15 – 86	
XXII.	Soči	Rusko	7. – 23. 2. 2014	88	2873 (1714+1159)	62	7 – 15 – 98	
XXIII.	Pjongčang	Kórejská republika	9. – 25. 2. 2018	92	2922 (1680+1242)	55	7 – 15 – 102	

V tabuľke sa najprv uvádza poradové číslo ZOH, potom miesto a krajina ich konania, dátum hier, počet zúčastnených krajín (národných olympijských výborov), počet športovcov spolu (muži+ženy), z toho počet súťažiacich Slovákov, ďalej počet športov – odvetví – disciplín v programe príslušných ZOH.

